

Nieuwsbrief: 15
 Vierde jaargang
 Verschijnt 3 á 4 maal per jaar.
 Oplage : ca. 900

Kampen, 25 februari 1999.

Beste broeders, zusters, voorgangers en oudsten,

Deze brief is een vervolg op drie vorige brieven, waarin wij uitvoerig ingaan op de leer van de rooms-katholieke kerk. Het hoe en waarom van dit onderwerp hebben wij daarin duidelijk uiteengezet. Wij hebben in deze brieven onze bezorgdheid geuit over de diverse contacten die er zijn tussen de protestanten en de rooms-katholieken. Het meest recente nieuws hierover lezen wij in het blad "de Uitdaging". Hierin schrijft de directeur van Agape, Hans Pruis, dat hij blij is met het begin van samenwerking in Nederland tussen zijn organisatie en de rooms-katholieke kerk. De samenwerking past prima in het beleid dat Agape Internationaal via Campus Crusade for Christ voert. De Internationaal directeur is de Amerikaan Bill Bright, die één van de ondertekenaars is van het z.g. ETC-akkoord. (ETC= Evangelicals and Catholics Together). In zijn blad deelde Hans Pruis nog mee dat de samenwerking met de rooms-katholieke kerk niet zo vreemd is. In andere landen gebeurt dit al langer. In Oostenrijk is de leider van Agape een rooms-katholiek. (*1) Wij zullen daarom in deze brief nog eens duidelijk uiteen zetten wat de rooms-katholieke leer in feite inhoudt. De protestanten dienen zich uiterst voorzichtig op te stellen naar de rooms-katholieke kerk. Wij twijfelen er zelfs aan of dat überhaupt mogelijk en geoorloofd is.

Zoals wij in onze vorige brief beloofden zullen wij proberen de leer samen te vatten. Dit houdt in dat wij dit alleen in hoofdzaken zullen doen. Hierbij gaan wij er vanuit, dat u de vorige brieven gelezen hebt. Aan een aantal aspecten van de leer zullen wij daarom in deze brief geen aandacht meer schenken.

De rooms-katholieke leer en het kruis op Golgotha.

De kerk draagt het kruis op velerlei manieren uit. Vanaf de kerktoren tot op de priesterkleding, in de plattegrond van de kathedralen, tot het maken van een kruis bij het gebed, op de staf van de paus tot onderaan de rozenkrans, is het kruis te zien. Het christendom heeft vanaf de tweede eeuw het kruis als symbool gebruikt. Het crucifix - het kruis met daarop het beeld van Jezus - is pas in de zesde eeuw in gebruik gekomen. (*2) Op grond hiervan zou men verwachten, dat de kruisdood centraal staat in de rooms-katholieke leer. Ogenscheinlijk is dit ook zo, maar wie de leer nader bestudeert, komt helaas tot een andere conclusie. Door de dood van Jezus Christus aan het kruis ontstond voor God de Vader de mogelijkheid om Zijn genade uit te gieten op de mensheid, aldus de leer van Rome. Deze genade (zie voor het begrip van genade brief nr.14 blz.2) houdt in, dat de mensheid de mogelijkheid heeft om zich een weg te banen naar de hemel. Dit kan alleen bereikt worden door deelname aan de sacramenten van de kerk en door het verrichten van goede werken. Gods reddingsplan wordt hierdoor als het ware verplaatst van het kruis op Golgotha naar de rooms-katholieke kerk.

Anders gezegd: door de kruisdood van Jezus Christus is er een kans geschapen, dat de mensheid zijn eigen behoud kan bewerken. En wel alleen als hij dit doet overeenkomstig de regels van de kerk. Dit laatste is te verklaren uit het feit dat Rome de kerk als een reëel lichaam van Christus beschouwt. Door de kruisdood deed Jezus Christus dit lichaam ontstaan. Hij is letterlijk het hoofd en de kerk is Zijn romp, Zijn armen en Zijn benen. De kerk is een zichtbare vleeswording van Christus op aarde, nadat Hij is opgestaan. In dit zichtbare lichaam wordt elke rooms-katholiek ingelijfd door zijn doop. Met de doop wordt hij verlost van de zonde, die alle mensen erven van hun stamvader Adam, de z.g. erfzonde. Ook wordt hij daarbij wedergeboren tot lid van de rooms-katholieke kerk. Bij de doop - het eerste sacrament van de kerk - wast het water de dopeling rein van de erfzonde, niet het bloed van Jezus Christus. Het allerbelangrijkste sacrament is de eucharistieviering tijdens de mis. In dit sacrament komt de reiniging van zonde door het bloed van het Lam evenmin aan de orde. Hoewel de priester de hostie en de wijn door zijn consecratiegebed doet veranderen in het echte lichaam en het echte bloed van Jezus Christus, komt de vergeving van zonde door het bloed niet ter sprake. Vergeving van zonde vindt afzonderlijk plaats

INLEIDING

*GODS
 REDDINGS-
 PLAN
 VERVANGEN*

tijdens de biecht. (*3)

Tijdens de eucharistieviering wordt het geconsacreerde lichaam en bloed geofferd op het altaar in de kerk. De rooms-katholieke catechismus spreekt hierbij van een onbloedig offer. (kat.1367). Daarna ontvangt de gelovige de hostie in zijn lichaam, terwijl hij het volgende gebed uitspreekt:

"Heer, ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak ingaat; maar spreekt slechts één woord en mijn ziel zal gezond worden". (*3)

De ziel van de rooms-katholiek wordt dus gezond door het eten van de hostie, zijnde het onbloedig offer van het lichaam van Jezus Christus. Over de reiniging van de zonde door het bloed dat vloede op Golgotha wordt niet gesproken. Op het concilie van Trente (1545-1563) waar de rooms-katholieke leerstellingen opgemaakt werden ter bestrijding van de leer van de reformatie van Luther, Calvijn en Zwingli, staat het volgende over de eucharistieviering (onderdeel van de mis):

"Indien iemand beweert, dat de mens alleen gerechtvaardigd wordt door toerekening van de gerechtigheid van Christus, die zij vervloekt (anathema)". "In de mis wordt Christus op een onbloedige wijze geofferd". "De mis is een verzoening van onze zonden". (*4)

Tijdens een debat in oktober 1998 tussen prof. drs.H.H.de Graaff Graafland en kardinaal A.J.Simones over spiritualiteit kwam het bloed van Jezus Christus ter sprake. (*5)

Hierin bleek duidelijk, dat een groot verschil in standpunt bestaat over de noodzaak van het vloeien van het bloed van Jezus Christus. De kardinaal zei in het debat o.a.:

"Maar ik kan niet mee voltrekken (mij verenigen met): God eist het bloed van Zijn Zoon. Hij gaf Zichzelf in de Zoon, maar ik kan niet voorstellen een God, die het bloed eist van de eeuwiggeboren Zoon". "Weet je wat nou het gekke is? Schuilen achter het bloed van Jezus: dat ligt ons katholieken niet. Ik kan onmiddellijk zeggen: schuilen achter de liefde ten uiterste toe van Jezus. Maar als ik de term bloed hoor, dan zie ik meteen weer de Vader die eist het bloed van Jezus". (*6)

Commentaar werkgroep.

Het bovenstaande geeft het kernverschil weer tussen de protestanten en de rooms-katholieken. Wij als protestanten zijn van mening dat niets anders dan het bloed van Jezus Christus ons vrijpleit van de zonde, inclusief de erfzonde. Wij baseren deze mening op de Bijbel waarin ondermeer staat:

"Maar Christus, opgetreden als hogepriester der goederen, die gekomen zijn, is door de grotere en meer volmaakte tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is, niet van deze schepping, en dat niet met het bloed van bokken en kalveren, maar met zijn eigen bloed, eens voor altijd binnengegaan in het heiligdom, waardoor Hij een eeuwige verlossing verwierf. Want als reeds het bloed van bokken en stieren en de besprenging met de as der vaars hen, die verontreinigd zijn, heiligt, zodat zij naar het vlees gereinigd worden, hoeveel te meer zal het bloed van Christus, die door de eeuwige Geest Zichzelf als een smetteloos offer aan God gebracht heeft, ons bewustzijn reinigen van dode werken, om de levende God te dienen?" (Hebr.9:11-14)

De schrijver Andrew Murray heeft in zijn boek "De kracht van Jezus bloed" de noodzakelijke verzoening van de zonde door het bloed van Jezus Christus helder weergegeven. (Ex. 12:12,13; Rom.3:24,25)

Het aangehaalde debat tussen prof. drs.de Graaff Graafland en kardinaal Simones was georganiseerd in het kader van een themanummer over de spiritualiteit als - mogelijke - brug tussen Rome en de Reformatie. Wij als werkgroep zijn van mening dat het kernverschil zo groot en zo diep is, dat er geen enkele brug te construeren is om deze kloof te overspannen.

De rooms-katholieke leer en de kerk.

Er bestaat een groot verschil van opvatting met de protestanten over het instituut kerk. Voor de rooms-katholiek is de kerk **het enige middel** waar door hij zijn heil kan bewerken. Zij is daarom in alles overheersend in zijn geestelijk denken. Van de wieg tot het graf is de kerk bepalend voor zijn gedragingen nu en in de toekomst. Zelfs na het graf is de kerk het instituut dat bepaalt wat er gebeurt met de rooms-katholieke ziel door het houden van speciale missen voor de gestorvenen en door het heilig verklaren van sommige gestorvenen. De kerk is ook het instituut dat het alleenrecht heeft op de leer. "De Congregatie voor de Geloofsleer" onder leiding van kardinaal Ratzinger bepaalt of er afwijkingen van de leer plaatsvinden en roept de betrokken geestelijke op het matje in Rome. In juli 1998 heeft de paus in een speciale brief aan de Nederlandse geestelijkheid

**ONBLOEDIG
OFFER**

**GEEN BLOED
VOOR
VERZOENING**

**DE BIJBEL
LEERT
ANDERS**

laten weten, dat de Vaticaanse Curie de hoogste macht heeft. De curie is het college dat de paus bijstaat in het besturen van de kerk. De aanleiding tot het pauselijk schrijven was het feit, dat rooms-katholieke hoogleraren op hun universiteiten niet altijd de leer van Rome deelden. (*7) In de uitspraken van het vierde Lateraanse Concilie (800-802 n.C.) staat o.a.:

"De kerk heeft van de Here de beschikking over alle kerken. Zij is de moeder en meesteres van alle gelovigen" (caput 5)

In het Nieuw Kerkelijk Wetboek van 1983 staat o.a.:

"De kerk heeft van de Here de beschikking over alle kerken en christenen afzonderlijk".(canon 331)

In december 1984 schreef het Vaticaan een belangrijk document, officieel een apostolische uiteenzetting genoemd, over het herstel van de betekenis van zonde. Hierin zegt hij o.a.:

"De wijdverbreide opvatting, dat iemand vergeving van zonde rechtstreeks van God kan ontvangen dient geschrapt te worden".

Hij spoorde in zijn brief de rooms-katholieken aan om hun zonden vaker te belijden aan de priesters. (*8) In de loop der eeuwen heeft het Vaticaan middels haar geestelijkheid zich alle macht toegeëigend. Zelfs het lezen van de Bijbel, dat zij lange tijd onthouden heeft aan haar leden, wordt in deze tijd nog onderworpen aan de uitleg van de rooms-katholieke kerk.

Commentaar werkgroep.

Voor ons als protestanten is deze geestelijke invloed van de kerk op ons persoonlijk leven ondenkbaar. Zodra een protestant tot een persoonlijk geloof in God is gekomen door Jezus Christus, is er een rechtstreekse relatie met God. Normaal gesproken gaat hij dan de Bijbel lezen en is voor hem het gelezene het Woord van God. Dat zijn kerk hem daarbij helpt en leert en dat deze kerkelijke gemeente hem tot steun is, is vanzelfsprekend. Ook gelooft de protestant dat hij lid is geworden van de Kerk met een hoofdletter, het lichaam van Jezus Christus. Dit lichaam bevindt zich verspreid over alle kerken. De klemtoon ligt echter op de persoonlijke relatie met God (Joh.3:1-11). Via zijn gebed mag de protestant direct tot God gaan en indien nodig zijn zonden belijden. Als werkgroep zijn we van mening dat de rooms-katholieke kerk zich tussen God en de mensen heeft geplaatst. De Bijbel leert ons totaal anders. Wij citeren hier de bekendste tekst uit de Bijbel als afsluiting van dit gedeelte:

"Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe". (Joh.3:16)

De paus en de geschiedenis.

De titel paus als hoofd van de rooms-katholieke kerk is over heel de wereld bekend. Het zal iedereen duidelijk zijn, dat hij deze functie niet alleen kan uitvoeren. Hij wordt bijgestaan door de curie, een groep van 1740 (in 1996) personen, die samen het Staatssecretariaat, negen congregaties, elf pauselijke raden, drie rechtbanken en andere bureaus vormen. (*9) Verreweg het grootste deel hiervan is priester, een aantal bisschop of kardinaal. Het college van alle kardinalen (in totaal 120) kiest uit haar gelederen de nieuwe paus, zodra de paus overlijdt of tekenen geeft dat hij van zijn taak ontheven wil worden. Kardinaal Simones van het aartsbisdom Utrecht kan dus in theorie tot paus gekozen worden, hetgeen aangeeft dat hij een hoge positie bekleedt in de rooms-katholieke kerk. Wij willen hieronder enige momenten stilstaan bij de geschiedenis van de pausen vanaf de eerste paus Petrus tot de huidige paus Johannes Paulus II. Helaas moeten hierbij zeer onaangename historische feiten vermeld worden. De schrijver van het recent uitgekomen boek "de Pausen", Richard P.McBrien beschrijft daarin alle 265 pausen. Ook hij ontkwam niet aan sommige onaangename feiten. Als rooms-katholiek, soms niet gespeend van zelfspot, zegt hij op de omslag van zijn boek het volgende:

"Wie dit boek als een doorlopend "verhaal" leest, wordt getroffen door de rol die de pausen in zowel de kerkgeschiedenis als de politieke geschiedenis blijken te hebben gespeeld. We leren pausen kennen als krijgsheren en vredestichters, als heiligen en schurken, als politici en zielenherders, als hervormers en nepotisten". (*10)

Wij willen de geschiedenis vragenderwijs doorlopen, uitgaande van deze titels van de paus: de opvolger van Petrus, de plaatsbekleder van Christus en de opperpriester.

Als de paus werkelijk de opvolger van Petrus is, hoe kan het dan dat er in de eerste periode van vierhonderd jaar in het christendom geen paus aanwezig was? De kerkgeschiedenis geeft aan dat o.a. de bisschoppen van Alexandrië (Egypte), van Antiochië (Syrië) en van Constantinopel (het huidige Istanbul) leidende figuren waren in deze

**DE
DOMINANTIE
VAN DE
KERK**

**GELOOF
PERSOONLIJK**

**ROOMSE
CURIE**

VRAGEN

periode. Op het concilie van Nicea (in huidig Turkijë), waar de leer omtrent de godheid van Christus bekrachtigd werd t.o.v. de leer van Arius, die beweerde dat Christus slechts geschapen was, werd in 325 naast deze bekrachtiging ook een aantal andere regels vastgesteld. In canon 6 staat het volgende:

"Laat de oude gewoonte in Egypte, Libië en Pentapolis blijven, dat de bisschop van Alexandrië de leerstellige bevoegdheid heeft in al deze zaken gelijk dit ook is bij de bisschop van Rome. Laten de kerken in Antiochië en de andere provincies op gelijke wijze hun rechten houden". (*11)

In het recent uitgekomen boek: "de Pausen" (1998) zegt de rooms-katholieke schrijver Richard P.McBrien in grote lijnen hetzelfde over deze eerste periode van de christelijke kerk. Wij citeren van hem:

"In ieder geval oefenden de pausen van de eerste vier eeuwen - dat wil zeggen tot aan het pausschap van Leo I halverwege de vijfde eeuw - relatief beperkt gezag uit buiten Rome en directe omgeving". (*12)

Pas met de toename van de macht ten opzichte van de keizer, kreeg de bisschop van Rome meer invloed op de kerken in West-Europa. Tot 1073 droegen alle bisschoppen de titel van paus (=papa). Hierna verbood Gregorius VII deze gewoonte en eigende zich als bisschop van Rome de titel van paus toe. (*13)

Als de paus werkelijk de plaatsbekleder van Christus is, hoe kan het dan dat de paus politieke macht heeft. Sinds de ineenstorting van het Romeinse rijk omstreeks 476 heeft de paus grote gebieden bestuurd als staatshoofd. Hij heeft daarbij legers aangevoerd en oorlogen gevoerd. In 1870 heeft hij het laatste gebied, de provincie van Rome, weer af moeten staan aan het Italiaanse koningshuis. Alleen het kleine gebied van Vaticaanstad in Rome (0,44 km²) mocht hij behouden. Vaticaanstad wordt nog heden ten dage geregeerd door de paus als staatshoofd. Deze kleinste staat ter wereld heeft diplomatieke betrekkingen met heel veel landen. De diplomatieke invloed van de paus is niet gering. Volgens Thomas J.Reese, de rooms-katholieke schrijver van het boek: "In het Vaticaan" (1998) zal de huidige paus de geschiedenis ingaan als de belangrijkste wereldleider van de tweede helft van deze eeuw. (*14)

Vergelijken wij nu de paus als plaatsbekleder van Christus met Christus zelf, dan valt deze politieke invloed moeilijk te rijmen met Christus' leven op aarde. Hij weigerde elke macht en noemde zich een dienaar. Als Christus voor Pilatus staat bij zijn veroordeling zegt Hij:

"...Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld; indien mijn Koninkrijk van deze wereld geweest was, zouden mijn dienaars gestreden hebben, opdat ik niet aan de Joden zou worden overgeleverd; nu echter is mijn Koninkrijk niet van hier" (Joh.18:36).

Als de paus werkelijk de plaatsbekleder van Christus en de opperpriester is (Pontifex Maximus), hoe kan het dan dat hij in 1233 de Inquisitie instelde en daar tot 1784 mee is doorgegaan? De Inquisitie, dat is de kerkelijke rechtbank die haar leden onderzocht op de leervastheid van de leer van het Vaticaan, heeft in de periode van haar bestaan honderdduizenden leden veroordeeld. Nadat, vaak na ernstige martelingen, de beschuldigten toegaven, dat zij anders dachten dan de kerk, droeg de Inquisitie de slachtoffers over aan de rooms-katholieke wereldlijke macht. Deze kreeg dan de opdracht de andersdenkenden te doden door de brandstapel, door ophanging, e.d. In 1572 werden in één nacht meer dan 70.000 protestanten, hoofdzakelijk Hugenoten, in Parijs en elders in Frankrijk, vermoord. Deze nacht, bekend als de St. Bartholomeusnacht, deed de straten van Parijs rood kleuren van het bloed. (*15) In heel veel geschiedenisboeken zijn deze feiten beschreven. De details zijn haast te gruwelijk om te lezen. De titel plaatsbekleder van Christus is blasfemisch in de Inquisitie. Ook het gebruik van de titel opperpriester is zeer schrijnend in vergelijking met de heiligheid van de hemelse Hogepriester, Jezus Christus, Zoon van God. De Congregatie voor de Inquisitie werd met het Heilig Officie in 1965 door paus Paulus VI samengevoegd en herdoopt in de Congregatie voor de Geloofsleer. De huidige paus Johannes Paulus II wil graag omtrent de zaak van de Inquisitie schoon schip maken en heeft op een congres op 31 oktober 1998 in het Vaticaan gelast een historisch onderzoek in te stellen. Het is zijn streven om voor de viering van het Millennium in 2000 dit onderzoek afgerond te hebben. (*16) De Nijmeegse hoogleraar en historicus aan de rooms-katholieke Universiteit prof. dr. Peter Raedts, s.j., heeft in een eerste reactie op dit onderzoek van de paus gezegd, dat het "mea culpa" (=medeschuldig) over de Inquisitie oninteressant is. In een artikel in het officiële rooms-katholieke blad "Een Twee Een" (12 november 1998) zwakt hij de uitvoering van de Inquisitie af en wijst voorzichtig met een vinger naar de volkswoede tegen kettters, die in de periode van 550 jaar Inquisitie de slachtoffers kwaad gedaan zouden hebben. Hopelijk komt de

**TWIJFEL
OVER
OPVOLGING
VAN
PETRUS**

**CHRISTUS
STAATS-
HOOFD?**

**CHRISTUS
EN
INQUISITIE?**

ONDERZOEK

onderzoekscommissie van de paus tot een eerlijker conclusie.

Als de paus werkelijk de opvolger van Petrus, de plaatsbekleder van Christus en de opperpriester is, hoe kan het dan dat hij vanaf de zevende eeuw de joden vervolgd heeft? Petrus was een jood, Jezus Christus was een jood, Paulus, Jacobus en Johannes waren joden. Toch is er in de loop der eeuwen een antisemitisme ontstaan, die in de wereldgeschiedenis zijn weerga niet vindt. Prof. dr. Hans Jansen, hoogleraar aan de Vrije Universiteit van Brussel heeft jarenlang onderzoek gedaan naar de oorsprong en geschiedenis van het antisemitisme. Hij schrijft in zijn boekje: "De paus en de jodenvervolging" (1998) de volgende aanhaling van Isaiah Shachar, die een diepgaande studie van alle afbeeldingen van de "Judensau" (Jodenzeug) in de christelijke kunst maakte. (*17)

"Alle voorstellingen van de "Judensau" willen onmiskenbaar laten zien, dat de joden bij de zwijnen horen en de zwijnen bij de joden. Met andere woorden: de joden moeten worden ingedeeld bij een andere en te verafschuwen categorie van schepselen dan de mensen; zij stammen af van de zeug en daarom gaan ze vanzelfsprekend onder haar liggen om melk uit haar tepels te zuigen (.....). De kunstenaars willen in beeld brengen dat de joden onder de dieren thuishoren en in ieder geval niet zijn zoals mensen zijn."

Vanaf de dertiende eeuw zijn de afbeeldingen te zien in beeldhouwwerk en houtsnijwerk van vooral Duitse kathedraalen en kerken. (*18) Naast het antisemitisme van het Vaticaan, heeft ook de grote hervormer Maarten Luther (1483-1546) zich hieraan schuldig gemaakt. De humanist Desiderius Erasmus (1467-1536) gaf in zijn geschriften eveneens blijk van een duidelijke jodenhaat. Het meest opvallende, aldus prof. dr. Hans Jansen is het verschijnsel, dat de jodenhaat in de rooms-katholieke kerk zich ook uitstreckte tot de tot het rk-geloof bekeerde joden. In Spanje is "heksenjacht" op elke rooms-katholiek die maar ergens in het verleden joods bloedverwantschap had, zeer berucht. De Spaanse Inquisitie heeft tienduizenden laten terechtstellen. Men weigerde te geloven, dat het doopwater van de rooms-katholieke kerk in staat was de "slechtheid" van de joden in origine af te wassen. Paus Paulus de IV vaardigde in 1555 een bul uit, waarin hij verbood dat joden nog langer onder niet-joodse burgers zouden wonen. Zij werden vanaf die tijd in een aantal landen naar de getto's verbannen. (*19)

Als de paus werkelijk de plaatsbekleder van Christus is, hoe kan het dan dat hij in 1929 een verdrag sloot met Mussolini en in 1933 met Adolf Hitler. Zowel de Duitse rijkskanselier als de Italiaanse dictator waren felle fascistten, die een verwoestend werk hebben gedaan in Europa tijdens de tweede wereldoorlog. Miljoenen mensen, speciaal de joden, zijn omgebracht. De paus heeft nooit de verdragen met Adolf Hitler en Mussolini opgezegd. Ook heeft de paus tijdens deze gruwelijke oorlog geen enkel woord van afkeuring gericht tot de beide mannen. Aangezien beiden rooms-katholiek waren had hij hen op zijn minst kunnen excommuniceren (in de ban doen en uit de kerk zetten). Paus Pius XII, de zg. oorlogspaus (1939-1958) wordt dit zwijgen door de joodse gemeenschap zeer kwalijk genomen. Om hier iets aan te doen heeft paus Johannes Paulus II op 31 oktober 1997 een toespraak gehouden genaamd: "Wortels van anti-joodse houding in christelijke kringen". In 1998 is op 16 maart een Vaticaan Document verschenen genaamd: "Wij herinneren ons: een overweging over de Shoah" (holocaust). De toespraak en het document waren voor de joodse gemeenschap niet bevredigend en veel te vaag. Prof. dr. Hans Jansen geeft in zijn boekje commentaar op de toespraak van de paus en op het Vaticaan document. Één element valt hem bijzonder op nl. dat de paus wel toegeeft dat er fouten zijn begaan, maar dat dit niet gebeurd is vanwege de leiding van de rooms-katholieke kerk. De gelovigen, lees rooms-katholieke gelovigen, treft de blaam voor het antisemitisme. Prof. dr. Hans Jansen heeft zijn boekje daarom als ondertitel meegegeven "Johannes Paulus II herschrijft de geschiedenis". In 1998 heeft het Vaticaan aangekondigd dat de paus voorbereidingen treft om de oorlogspaus Pius XII spoedig zalig te verklaren. De joodse gemeenschap heeft tegen dit voornemen geprotesteerd. (voor zaligverklaring zie vorige brief).

Als de paus werkelijk de plaatsbekleder van Christus is, hoe kan het dan:
-dat hij toegestaan heeft dat tijdens de tweede wereldoorlog de rooms-katholieke priester Tisso hoofd werd van de nazi-regering in Tsjecho-Slowakije. Als zodanig heeft hij vele jodentransporten georganiseerd naar de kampen in Duitsland. (*20)

-dat in Kroatië de fascist Anton Pavelic samen met aartsbisschop Alois Stepinac in de tweede wereldoorlog een coalitie maakten en de pro-nazi partij Ustashi vormden. De Ustashi heeft een vreselijke slachting aangericht onder de joden en onder de Grieks-orthodoxe gelovigen en onder niet-rooms-katholieken. Volgens officiële schatting zijn er

**CHRISTUS
EN
JODEN
VERVOLGING?**

**DE PAUS
IN DE
TWEDE
WERELD-
OORLOG**

**DE PAUS
EN
OORLOGS-
MISDADIGERS**

50.000 joden en 700.000 niet rooms-katholieken omgebracht in concentratiekampen en in hun woonplaatsen. Een deel van de rooms-katholieke geestelijkheid nam actief deel aan de slachtpartijen. Na de oorlog probeerden veel oorlogsmisdadigers te vluchten. Het Vaticaan hielp de rooms-katholieken onder hen door middel van de ontsnappingsroute via de kloosters. Het genoemde hoofd van de Ustashi ontkwam door middel van deze z.g. "Rat Lines" naar Argentinië. In dit land werd hij met open armen ontvangen door de toenmalige rooms-katholieke dictator Juan Peron, die hem tot zijn speciale veiligheidsadviseur benoemde. (*21) De aartsbisschop Alois Stepinac kwam er slechter af en werd als oorlogsmisdadiger veroordeeld tot 17 jaar gevangenisstraf door de naoorlogse regering onder Tito. De aartsbisschop stierf in 1960; zijn straf was toen gewijzigd in huisarrest. Onder hevig protest van het Simon Wiesenthal Centrum heeft de paus dezelfde man op 3 oktober 1998 zalig verklaard. (Zie vorige brief blz.6)

De paus en de toekomst.

Na het tweede Vaticaanse Concilie (1962-1965) heeft er een grote verandering plaatsgevonden in de wijze waarop de rooms-katholieke kerk omgaat met andersdenkenden. Door het Vaticaan werd de "Pauselijke Raad voor de Interreligieuze Dialoog" ingesteld. Deze raad heeft tot doel het contact met de wereldgodsdiensten te bevorderen. Deze zijn het mohammedanisme, het hindoeïsme, het shintoïsme, het boeddhisme en de joodse godsdienst. De huidige paus is een groot voorstander van contacten. In de jaren tachtig b.v. bezocht hij een hindoeïetempel tijdens zijn aanwezigheid in India. Een hindoeïstische priesteres bracht daarbij het z.g. Shiva-teken op zijn voorhoofd aan. Shiva is een Hindoegodheid en is onderdeel van het occulte en heidense hindoeïsme. (*22) Met betrekking tot het mohammedanisme zegt de rooms-katholieke katechismus het volgende:

"Het heilsplan strekt zich ook uit tot hen die de schepper erkennen, onder wie vooral de moslims, die in hun belijdenis aan het geloof van Abraham vasthouden en samen met ons die ene en barmhartige God aanbidden die op de jongste dag de mensen zal oordelen" (kat.841)

Commentaar werkgroep: De bijbel leert ons dat wij geen contacten moeten hebben met afgodendienaars. Het contact met mohammedanen op geestelijk terrein kan alleen in evangeliserende vorm. Het is niet mogelijk om een geestelijke eenheid met hen te hebben, omdat zij het verzoenend werk van Jezus Christus loochenen. Hij is in hun ogen niet de Zoon van God, maar een groot profeet.

Eveneens na het tweede Vaticaanse Concilie is de "Pauselijke Raad ter bevordering van de eenheid van de Christenen" ingesteld. Gestreefd wordt naar een eenheid tussen alle protestanten, alle oost-orthodoxe kerken en de rooms-katholieke kerk. Dit streven noemt men de "oecumene". Hoe ver is het hiermee op dit moment?

Lutherse kerk en Rome.

Na jarenlang met elkaar praten is op 9 september 1998 de rooms-lutherse verklaring over de rechtvaardigingsleer door het Vaticaan goedgekeurd. (*29) Na publicatie hiervan hebben 165 lutherse kerken fel protest aangetekend bij de lutherse wereldfederatie. Volgens hen wordt in de gezamenlijke verklaring het dogma van de reformatie afgezwakt of tot nul gereduceerd. Dit dogma houdt in, dat de mens alleen door geloof in het verzoenend werk van Jezus Christus behouden wordt. Op grond van dit dogma is de breuk met de rooms-katholieke kerk ontstaan in 1517. (*28)

Samen op Weg-kerken en Rome.

Op 5 oktober 1998 hebben de drie leiders een audiëntie gehad bij paus Johannes Paulus II. Ook voerden zij besprekingen met kardinaal Cassidy, hoofd van de "Pauselijke Raad ter bevordering van de eenheid van de Christenen". Hierbij kwam ook de voorgestelde naamgeving van de drie kerken ter sprake. Kardinaal Cassidy kon zich ook niet verenigen met de voorgestelde naam van "Verenigde Protestantse Kerken Nederland". (*23)

Doopsgezinde kerk en Rome.

Op 14 tot en met 16 oktober 1998 hielden zij gezamenlijk een congres in Straatsburg met als motto "Genezen van herinneringen". De doopsgezinde geloofsgemeenschap werd als geen ander vervolgd door de rooms-katholieke kerk tijdens de Reformatietijd. (*24)

Anglicaanse kerk en Rome.

Al een groot aantal jaren is deze kerk in gesprek met de rooms-katholieken, middels de Anglican Roman Catholic International Commission (ARCIC). Men is het op veel punten al met elkaar eens. Het punt van het leiderschap van de paus vormt nog een hoofdstruikelblok. (*25) Op de Lambeth-Conferentie die in de anglicaanse kerk om de tien

**CONTACT
MET
WERELD-
GODS-
DIENSTEN**

OECUMENE

**PROTES-
TANTEN
EN
OECUMENE**

jaar gehouden wordt in Londen, was kardinaal Cassidy namens het Vaticaan aanwezig (dd.22 juli 1998). Op 13 februari jl. was de aartsbisschop van Canterbury, het geestelijk hoofd van de kerk op audiëntie bij paus Johannes Paulus II.

Oost-orthodoxe kerken en Rome.

Deze kerken omvatten groepen als Koptische kerken in Egypte, Syrische kerken, Russische kerken, Griekse kerken, e.d. In de rooms-katholieke katechismus wordt de verhouding als volgt omschreven:

"Met de orthodoxe kerken gaat deze gemeenschap zo diep dat er nog maar heel weinig voor nodig is, of zij bereikt de volheid die een gemeenschappelijke viering van de eucharistie van de Heer toelaat." (kat.838)

Het struikelblok is ook hier de erkenning van de paus als hoofd van de kerk. De huidige patriarchen van de oost-orthodoxe kerken, zullen hiervoor een knieval moeten maken.

Pinksterkerken en Rome.

De Pinksterbeweging is al meer dan 25 jaar in dialoog met de rooms-katholieke kerk volgens de verslaggeving in de Parakleet van september 1997. Vanaf het moment dat de Zuid-Afrikaanse dominee Du Plessis bijgenaamd mr. Pentecost contacten maakte met de rooms-katholieken, is deze kerk geïnteresseerd geraakt in de charismatische gaven.

Rome en de oecumene.

Wij noemen u uitspraken van twee vooraanstaande rooms-katholieke theologen.

Thomas J. Reese, een jezuïet van het Woodstock Theological Center van Georgetown University in de USA:

"Terwijl sommige protestantse sekten zich erop hebben beroemd dat ze een klein restant vormen, heeft de katholieke kerk er traditioneel naar gestreefd een grote tent te zijn die onderdak biedt aan uiteenlopende volken, culturen, spiritualiteiten, geloofspraktijken en theologieën". (*26)

Peter Kreeft, professor in de filosofie aan het Boston College in de USA:

"Een verenigde Christelijke Kerk zou zijn volledig Katholiek en volledig Hervormd, volledig gezaghebbend en volledig vrij, volledig sacramenteel en volledig evangelisch, volledig institutioneel en volledig charismatisch en zendingsgericht en eschatologisch: de Evangelische Katholieke Kerk, het enige heilige, katholieke, apostolische lichaam van onze gezamenlijke Heer Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid nu en voor eeuwig". (*27)

Commentaar werkgroep.

Het valt ons op dat in het overzicht betreffend de oecumene bijna alle grote kerkgenootschappen contacten hebben of zoeken met het Vaticaan. Slechts enkele kerkgenootschappen en onafhankelijke gemeenten hebben deze weg niet gekozen. Wij vinden het eerstgenoemde zeer verontrustend. Het ontgaat ons ten ene male waartoe deze toenadering tot de rooms-katholieke kerk dient. Dit geldt te meer als men de onbijbelse leer en de geschiedenis van deze kerk in ogenschouw neemt. Wil men dan toch naar die ene Evangelische Katholieke Kerk die Peter Kreeft hierboven beschrijft? Wij als werkgroep willen dit zeker niet en wij hopen dat velen onder ons dit ook niet willen. Daarvoor is de prijs te hoog. De geschiedenis van de houding van de rooms-katholieke kerk ten opzichte van andersdenkenden is hierin maar al te duidelijk. Wij willen ook niet in de tent van deze kerk ondergebracht worden, zoals Thomas J. Reese ons voorhoudt. Wij geven eerder de voorkeur aan de blote hemel.

Geraadpleegde literatuur

Wel aanbevolen:

1. "The myth of the Evangelicals and Catholics Together", brochure Cecil Andrews 1998,

Noord Ierland

2. "The Great Exchange", boek Philip H. Eveson 1996, Engeland; ISBN 0902548735
3. "A Woman rides the Beast", boek Dave Hunt 1994, USA ISBN 1-56507-199-9
4. "De Paus en de Jodenvervolgning", boekje prof. dr. Hans Jansen 1998 ISBN 9024294215
5. "Geese in their Hoods" boek Timothy Kauffman, 1997 USA; ISBN 0-9637141-7-1
6. "De Mysterie Godsdienst van Babylon", boek Stichting Moria 1991 ISBN 9066590866
7. "Breaking down the Barriers", brochure Bill Randles 1998 USA; ISBN 1901546039
8. "The anti-christ", "Will we remember them?", "Was the Reformation a mistake" en "The foundations Under Attack", brochures Spirit of 88 Engeland
9. "All roads lead to Rome?", boek Michael de Semlyen 1993 Engeland ISBN 0-

**GROTE
TENT**

**EVANGE-
LISCHE
KATHOLIEKE
KERK**

**NEE
DAT
NIET**

**GOEDE
BOEKEN**

9518386-0-1

10. "Is the papacy predicted by St.Paul", brochure bisschop Christoffer Wordsworth 1880 Engeland; ISBN 0907223052
11. "Romanism", boek Robert M.Zins, Th.M.1994 USA; ISBN 0-9637141-4-7
12. "On the edge of Apostasy" (The Evangelical Romance with Rome), boek Robert M.Zins, Th.M.1998 USA;ISBN 0-9637141-6-3
13. "The Principality and Power of Europe", boek Adrian Hilton 1997 Engeland ISBN 0951838628.
14. "De kracht van Jezus bloed", Andrew Murray, Gazon Uitgeverij.

Niet aanbevolen:

1. "Ecumenical Jihad", boek Peter Kreeft, 1996 USA; ISBN 0-89870-579-7
2. "De Pausen", boek Richard P.McBrien, 1998 USA;ISBN 9025730418
3. "In het Vaticaan", boek Thomas J.Reese 1998 USA:ISBN 9035119096
4. "Fundamentals of the Faith", boek Peter Kreeft 1988 USA;ISBN 0-89870-202-X

**NIET
GOED**

Onderwerp volgende brief.

Wij willen in deze brief aandacht schenken aan de goede zaken en de minder goede zaken bij het uitdrijven van boze geesten. Hierbij zal aandacht gegeven worden aan o.a. bezetenheid, gebondenheid, territoriale geesten, het Koninkrijk nu (the Kingdom Now - Restorationism), onderscheiding van geesten en bevrijding.

Ontmoetingsdag.

In de vorige brief hebben wij geschreven over een eventuele dag dit jaar. U kon uw mening hierover kenbaar maken. De relatief weinige reacties geven ons de indruk dat de animo voor zo'n dag niet groot is. Wij zullen daarom van een ontmoetingsdag dit jaar afzien.

GEEN

Nog eens dhr. H.J.A. Geene.

Een gemeente in Nederland berichtte ons, dat dhr. Geene in dezelfde plaats een speciale bijbelstudiegroep is gestart. De bijeenkomsten zijn alleen toegankelijk voor hen die de boekjes van dhr. Geene met zijn profetieën willen onderschrijven. Zij behoren tot de Bruid die genoemd wordt in Openbaringen. Hij is door God aangewezen als Zijn profeet, die de Bruid op aarde moet verzamelen. Wij schreven in onze vorige brief, dat wij hem als een valse profeet beschouwen, Het lijkt er nu op dat hij een valse sekte gaat vormen. In de betreffende gemeente heeft hij reeds schade berokkend.

Jezus Kurios.

Wij schreven in onze vorige brief een klein stukje over het boek van prof. dr. H.M.Kuitert, waarin hij de godheid van Jezus Christus loochent. Gelukkig is er een nieuw boek op de markt verschenen genaamd "Jezus Kurios" van prof. dr. A.van de Beek. Hij verdedigt de godheid van Jezus Christus op een geweldige manier. Voor bijbelstudenten onder u is dit boek zeer aan te bevelen. U hoeft het niet met alles in dit boek eens te zijn, maar het is zeer vertroostend, dat er theologen zijn, die opkomen voor de juiste leer.

**GOED
BOEK**

Financiële ondersteuning werkgroep.

Wij willen allen die het afgelopen jaar giften gestuurd hebben heel hartelijk bedanken. Het geld kwam goed van pas. Dit geldt ook voor de postzegels die sommigen van u ons stuurden. Met elkaar kunnen wij het werk dragen.

BEDANKT

Namens de werkgroep,

Rien van de Kraats

Verwijzingen.

- (*1) Blad "Uitdaging" d.d. februari 1999.
- (*2) Boek "het kruis van Christus" John Stott blz.21.
- (*3) Boek "Het geloof van de Katholiek" dr.N.G.M.van Doornik blz.148.

(*4) Concilie van Trente zesde zitting canon 11; 22 ste zitting canon 3 en caput 2 (uit resumé Leen

de Rooij); de bewering dat het concilie van Trente heeft afgedaan stoelt niet op rooms-katholieke uitspraken; in de catechismus van 1995 staat dit concilie uitgebreid vermeld; bij de inwijding van de priesters moeten zij nog steeds de eed afleggen op de "Geloofsbelijdenis van Trente" (Nieuw rooms-katholiek kerkelijk wetboek dd. 27-11-83 canon 833); in de rooms-katholieke theologische literatuur is geen enkele aanwijzing te lezen, dat het concilie van Trente heeft afgedaan.

(*5) Blad "Tekstueel" van de gereformeerde kerk oktober 1998.

(*6) Blad "Tekstueel" blz.23 en 24.

(*7) Artikels in Nieuw Kamper Dagblad dd. 2-7-98; Nederlandsch Dagblad dd. 24-7-98 en 25-8-98.

(*8) Artikel Los Angeles Times dd. 12-12-84 via Dave Hunt.

(*9) Blz.138 van het boek "In het Vaticaan"

(*10) Nepotisme is het begunstigen van familie met baantjes, voorrechten, e.d. vanuit de hoge positie.

(*11) Uit artikel in Christian Research Journal dd. april 1997, geschreven door James R.White met opschrift:"What really happened in Nicea". (Wat er werkelijk gebeurde in Nicea).

(*12) Blz.31 boek "de Pausen"(1998) van Richard P.McBrien.

(*13) Blz.25 boek "de Pausen".

(*14) Blz.323 boek "In het Vaticaan"(1998) door J.Reese.

(*15) Blz.392 boek "A Woman rides the Beast" (1994) door David Hunt; inf.Henry G.Halley, Pocket Bible Handboek blz.608-13 (1944).

(*16) Blz.26 en 27 van het officiële blad van de rooms-katholieke kerk "Een Twee Een".

(*17) Isaiah Shachar, The Judensau A Medieval anti-Jewish motif and its History, Londen 1974 op blz.27 boekje: "De paus en de Jodenvervolging" van prof.dr.Hans Jansen.

(*18) Lijst van 19 kathedraal en kerken bij werkgroep beschikbaar op blz. 26 boekje prof. dr.Hans Jansen

(*19) Blz. 74 boekje Jansen.

(*20) Blz.78 boekje Jansen.

(*21) Blz.297 t/m 307 boek Dave Hunt (1994) "A Woman rides the Beast" blz.158 t/m 162 boek Michal de Semlyen (1993) "All Roads lead to Rome?"; Artikel Nederlandsch Dagblad dd. 12-10-1998 en 22-11-1998; Artikel Nieuw Kamper Dagblad dd. 2-1-1999.

(*22) Foto van boek getiteld "Peter, lovest tho Me?" Informatie van de Amerikaanse beweging:Former Catholics for Christ". (1986).

(*23) Artikel Nederlandsch Dagblad dd. 5-10-1998 en 14-10-1998.

(*24) Artikel Nederlandsch Dagblad dd. 14-10-1998.

(*25) Boek "All roads lead to Rome?" blz.16 t/m 18.

(*26) Boek "In het Vaticaan" blz.340.

(*27) Boek "Fundamentals of the Faith" blz.298.

(*28) Artikel Nederlandsch Dagblad dd. 17-6-1998 artikel Christianity Today dd. 15-6-1998.

(*29) Artikel Nederlandsch Dagblad dd. 9-9-1998.

Stichting: Werkgroep "Terug naar de Bijbel"

Postadres: Populierenstraat 51, 8266 BK Kampen, Nederland. Tel. 038-3328234

Dagelijks bestuur: Voorzitter - ing. M. v.d. Kraats

Secretaris - A.A. Doorn

Penningmeesteres - J.C. Voerman

De stichting is ingeschreven onder nr. S 025302 (K.v.K. te Zwolle)

Banknummer : 65.02.76.213 (ING-bank Kampen)

Postgiro : 7415978